

RADA GMINY
w Mircu
27-220 Mirzec, tel. 271-30-33
woj. świętokrzyskie

Uchwała Nr XXIV/149/2016
Rady Gminy w Mircu
z dnia 31 maja 2016 r.

w sprawie: **uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Mirzec na lata 2016 – 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 późn. zm.)

Rada Gminy w Mircu uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała w Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2022 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mirzec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy w Mircu
Agnieszka Idzik-Napiarkowska

UZASADNIENIE
DO PROJEKTU UCHWAŁY
RADY GMINY w MIRCIE

w sprawie **przyjęcia "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Mirzec na lata 2016 - 2022".**

Potrzeba podejmowania działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.). Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób ją stosujących. Zgodnie z art. 6 pkt 2 przytoczonej wyżej ustawy, na Gminie ciąży obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, między innymi poprzez opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program określa wachlarz zaplanowanych działań, których celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwięzionych w zjawisko przemocy domowej, angażuje wiele służb, instytucji, organizacji do odpowiedzialności za ich realizację. Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.

z up. WÓJTA
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Mirzie
mgr Grażyna Potrzebszczak

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr
XXIV/149 /2016
Rady Gminy w Mircu
z dnia 31 maja 2016 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
DLA GMINY MIRZEC NA LATA 2016 - 2022**

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp.
2. Podstawa prawna.
3. Diagnoza środowiska lokalnego.
4. Założenia programu na lata 2016-2022.
5. Realizatorzy.
6. Monitoring działań.
7. Sprawozdawczość.
8. Budżet finansowanie.
9. Przewidywane efekty.
10. Termin realizacji.
11. Harmonogram programu.

1. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu.

Wielu z nas ma gwarancję, że na członków swojej rodziny zawsze może liczyć, że w trudnych sytuacjach uzyska od bliskich pomoc i wsparcie. Jednak dla niektórych osób dom rodzinny może być źródłem negatywnych, traumatycznych doświadczeń i przeżyć oraz źródłem przemocy.

Przemoc domowa może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Najczęściej przemoc w rodzinie występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami na członka rodziny, biedą, a także małą świadomością społeczną. Zdarza się, że do przemocy dochodzi także w rodzinach o wysokim statusie społecznym.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi.

W świadomości społecznej funkcjonuje wiele mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie:

- przemoc w rodzinie to sprawa prywatna i nikt nie powinien się wtrącać, tymczasem przemoc, wykorzystywanie, bicie, gwałcenie jest przestępstwem ściganym przez prawo. Każdy, kto się dowie lub wie o przemocy ma obowiązek poinformować odpowiednie służby zobowiązane do podjęcia odpowiednich działań i ochrony ofiar oraz udzielenie im wszechstronnej pomocy,
- że przemoc ma miejsce tylko w rodzinach z marginesu społecznego, tymczasem przemoc domowa występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia sytuacji materialnej czy statusu społecznego,
- że przemoc w rodzinie to alkohol, tymczasem picie alkoholu chociaż często towarzyszy przemocy, jednak nie zawsze ma na nią wpływ. Sprawcy często piją, gdyż alkohol ułatwia im znęcanie się nad swoimi bliskimi. Ale nawet uzależnienie od alkoholu nie zwalnia od odpowiedzialności za ich czyny dokonane pod jego wpływem,
- że przemoc ma miejsce wtedy, gdy widoczne są ślady na ciele ofiary, tymczasem przemoc występuje w różnych formach: fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki, przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczający poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie i ból rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji oraz chorób związanych ze stresem.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy:

- **przemoc fizyczna** - obejmuje takie zachowania agresywne jak popychanie, policzkowanie, szarpanie, kopanie, duszenie, bicie pięścią, ciskanie w kogoś przedmiotami, użycie broni, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.;
- **przemoc psychiczna** - wyśmiewanie poglądów, religii, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu, pożywienia, wyzywanie, upokarzanie, stosowanie gróźb, itp.;
- **przemoc seksualna** - wymuszanie współżycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka, wyśmiewanie zachowań seksualnych, itp.;
- **przemoc ekonomiczna** - odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.;

Przemoc można definiować z punktu widzenia prawnego, psychologicznego, społecznego i moralnego. W każdym z nich inaczej widzi się problem, inaczej diagnozuje i poszukuje rozwiązań:

- **z perspektywy prawa** - przemoc jest zabroniona, a kodeks karny określa szereg czynów dokonanych z użyciem przemocy jako przestępstwo. Podstawowym artykułem, do którego się najczęściej odwołujemy w przypadku przemocy jest art. 207 k.k.,
- **z perspektywy psychologicznej** - odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu ofiarom przemocy w rodzinie i naprawianiu szkód, a także prowadzeniu działań wobec sprawców przemocy. Pozwala to zrozumieć często pozornie irracjonalne zachowania osób krzywdzących, wewnętrzne mechanizmy zniewalające, manipulacje sprawców.

Oddziaływania psychologiczne mają znaczenie w odbudowaniu poczucia własnej wartości, godności i wiary,

- **z perspektywy moralnej** - najbardziej powszechna i osobista, ponieważ ocenia przemoc wobec słabszych jako zło moralne zasługujące na potępienie i odwołuje się do wyższych wartości,
- **z perspektywy społecznej** - zmusza do spojrzenia na przemoc w rodzinie z dwóch punktów widzenia. Po pierwsze - normy, obyczaje i postawy rozpowszechnione w społeczeństwie mogą sprzyjać przemocy. Po drugie - pozwala dostrzec wymiar społeczny przemocy w rodzinie np. przenoszenie zachowań przemocy poza dom rodzinny, a co za tym idzie wzrost przestępczości, niedostosowanie społeczne, szkody zdrowotne i wiele innych problemów.

Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą ujawnić się dopiero w dorosłym życiu.

PRZEMOC W RODZINIE JEST PRZESTĘPSTWEM!

Przemoc jako przestępstwo przeciwko osobom bliskim ścigana jest więc prawem, zapisanym w artykułach kodeksu karnego.

Art. 207 § 1 k.k. – znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny – podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat (ścigane z urzędu)

Art. 191 § 1 k.k. – kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia – podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (ścigane z urzędu)

Art. 197 § 1 k.k. – kto przemocą lub groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat (ścigane na wniosek pokrzywdzonego)

Art. 209 § 1 k.k. – kto uporczywie uchyla się od wykonywania, ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego, obowiązku opieki przez nie łożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych – podlega karze pozbawienia wolności do lat 2 (ścigane na wniosek pokrzywdzonego)

Art 6 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) mówi, że „zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013r. poz. 182 z późn. zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. 2012 poz. 1356 z późn. zm.) chyba, że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Konieczne jest więc podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej, dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem.

Z uwagi na powyższe w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym opracowany został Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, który koreluje z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

2. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Mirzec na lata 2016-2022 opracowany został w oparciu o:

- Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2015 poz. 1390 z późn. zm.)
- Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2015 poz. 163 z późn. zm.)
- Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t. j. Dz. U. z 2012 poz. 1356 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 nr 101 poz. 926 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 15 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2012 poz. 788);
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Mirzec
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Karny (Dz. U. z 1997 nr 88 poz. 553 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. z 1997 nr 89 poz. 555 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 20 maja 1971 roku Kodeks Wykroczeń (t. j. Dz. U. z 2013 poz. 482)
- Ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 roku Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (t. j. Dz. U. z 2013 poz. 395)
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t. j. Dz. U. z 2010 nr 33 poz. 178 z późn. zm.)

3. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Na dzień 31 grudnia 2015 roku liczba ludności w Gminie Mirzec wynosiła 8 379 (4 168 kobiet, 4 211 mężczyzn), w tym:

- 1 540 osób do 18 roku życia,

- 5 169 osób w wieku produkcyjnym ,
- 1 670 osób w wieku poprodukcyjnym .

Na terenie gminy Mirzec pomoc osobom i rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy świadczą następujące podmioty:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mircu,
2. Dzielnicowi,
3. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Informacyjno – Konsultacyjny,
4. Szkoły z terenu Gminy Mirzec,
5. Placówki służby zdrowia.

Diagnozę środowiska lokalnego dotyczącą przemocy sporządzono na podstawie zebranych informacji z:

- Komendy Powiatowej Policji w Starachowicach,
- Szkół z terenu gminy Mirzec,
- Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Bazy danych GOPS w Mircu.

Komenda Powiatowa Policji jest organem, który najczęściej ma do czynienia ze sprawcami i ofiarami przemocy domowej. Ścisłe współpracuje z instytucjami ustawowo odpowiedzialnymi za pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy. Realizuje procedurę „Niebieskiej Karty”.

W wyniku analizy uzyskanych danych z Komendy Powiatowej Policji ustalono, że:

Rok	Liczba interwencji domowych	Liczba „Niebieskich Kart”	Liczba przyjętych zawiadomień z art. 207 k.k.	Liczba skierowanych spraw do sądu	Liczba spraw zakończonych aktem oskarżenia
2013	83	36	13	12	12
2014	67	25	7	6	6
2015	64	43	13	10	10

Z danych ilościowych Komendy Powiatowej Policji w Starachowicach wynika, że

sprawcami przemocy są głównie mężczyźni, a przemoc skierowana jest w większości przypadków przeciwko kobietom.

O wszystkich niebieskich kartach sporządzonych przez Funkcjonariuszy Policji powiadamiany jest Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego, jak również Przewodnicząca Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Instytucjonalną działalność na rzecz pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej prowadzi **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mircu**.

Z obserwacji pracowników socjalnych oraz analizy dokumentów (głównie w oparciu o dane zawarte w wywiadach środowiskowych) wynika, że występowanie zjawiska przemocy na przestrzeni ostatnich lat stało się tematem, o którym częściej się mówi. Jednak jest to nadal temat wstydlivy dla rodziny, często ukrywany, aż do chwili zaistnienia sytuacji konfliktowych połączonych z przemocą fizyczną.

W ramach funkcjonowania Ośrodka rodziny dotknięte zjawiskiem przemocy są objęte pomocą w formie poradnictwa, pracy socjalnej, mogą również skorzystać z bezpłatnych porad specjalisty ds. przemocy.

Z danych statystycznych GOPS (sprawozdanie z roku 2015) wynika, iż udzielono pomocy finansowej 16 rodzinom (39 osób) z powodu przemocy. Na przełomie lat 2013-2015 GOPS przeprowadził 92 interwencje kryzysowe (w 2013r. – 31 interwencji; w 2014r. – 25 interwencji; w 2015r. – 36 interwencji).

Z danych ustalonych w trakcie przeprowadzonych przez pracowników socjalnych wywiadów środowiskowych wynika, że zjawisko przemocy domowej ujawniane jest stosunkowo rzadko. Dane liczbowe Ośrodka dotyczące przemocy nie odzwierciedlają w pełni faktycznej i rzeczywistej skali problemu jaki występuje na terenie gminy. Rodziny dotknięte przemocą bardzo niechętnie zgadzają się na uruchomienie procedury „Niebieska Karta” oraz podjęcie współpracy z instytucjami niosącymi pomoc (policją, oświatą, służbami społecznymi).

Pracownicy socjalni w środowiskach rodzin coraz częściej obserwują zjawisko zaniedbywania dzieci w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Z tego powodu, niektóre rodziny dla poprawy funkcjonowania otrzymują wsparcie poprzez nadzór kuratora ustanowionego przez Sąd oraz wsparcie asystenta rodziny z GOPS. W 2015r asystent rodziny pracował z 13 rodzinami.

W 2011 roku Zarządzeniem Wójta Gminy w Mircu Nr 18/2011 z dnia 30.03.2011r. został powołany **Zespół Interdyscyplinarny**, który podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 9a ust. 3, ust 4, ust 5 ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji działających na terenie Gminy w Mirzec.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów wchodzących w skład zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających w celu przeciwdziałania temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie poprzez działania grup roboczych,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

Z dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż:

Rok	Liczba zarejestrowanych „Niebieskich Kart”	Liczba powołanych Grup Roboczych	Liczba spotkań Grup Roboczych	Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”	
				z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań
2013	40	16	20	24	0
2014	28	24	33	33	2
2015	45	39	70	37	0

W ramach procedury „Niebieskich Kart” udzielana jest pomoc w niezbędnym zakresie w zależności od potrzeb i oczekiwań rodziny. W szczególności pomoc udzielana jest w postaci poradnictwa specjalistycznego tj. prawnego, psychologicznego, rodzinnego, socjalnego, pracy socjalnej, jak również terapeutycznego dla sprawców przemocy (program korekcyjno - edukacyjny).

Gminna Komisja d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa przy Urzędzie Gminy w Mircu na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t. j. Dz. U. z 2012 poz. 1356 z późn. zm.).

Co roku opracowuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii. Poprzez realizację określonych w nim celów wychodzi naprzeciw najbardziej istotnym problemom społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki uzależnień oraz dysfunkcji związanych z nadużywaniem alkoholu u dorosłych i młodzieży.

Z danych uzyskanych GKRPA wynika, że:

rok	Liczba złożonych wniosków ogółem	Liczba złożonych wniosków przez Zespół Interdyscyplinarny	Liczba wniosków skierowanych do sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego
2013	47	9	6
2014	56	9	16
2015	66	19	5

W ramach działań Punktu Konsultacyjnego osoby oraz rodziny dotknięte zjawiskiem przemocy mogą skorzystać z bezpłatnych porad udzielanych przez psychologa ds. uzależnień i współuzależnień oraz terapeuty ds. przemocy.

Z poradnictwa specjalistycznego w **Punkcie Konsultacyjnym** w 2013r. skorzystało 98 osób i udzielono 246 porad; w 2014r. skorzystało – 110 osób i udzielono 275 porad; w 2015r. skorzystało 135 osób i udzielono 338 porad.

Na terenie Gminy Mirzec znajduje się **8 szkół**, gdzie pracuje wykwalifikowana kadra pedagogiczna działająca na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy.

Na podstawie informacji otrzymanych od nauczycieli ustalono, że przemoc w szkołach występuje nie tylko na terenie szkół, ale również poza szkołą.

Zachowania agresywne najczęściej bywają jednorazowe bądź incydentalne. Charakterystyczną cechą agresji jest więc to, że jej sprawca i ofiara nie pozostają nimi na zawsze, często „zamieniają się” swoimi rolami.

W 2014 roku szkoła w Jagodnem złożyła 1 wniosek do sądu o wgląd w sytuację małoletniego dziecka.

Oprócz tego rodziny mają możliwość korzystać ze wsparcia specjalistów zatrudnionych w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Starachowicach.

Reasumując powyższe, aby zniwelować skutki przemocy należałoby podjąć działania, preferencyjne, które pozwolą zahamować zjawisko w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Urząd Gminy,
3. Komenda Powiatowa Policji w Starachowicach,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. Punkt Konsultacyjny,
6. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Starachowicach,
7. 8 - Szkół Podstawowych, 1 Gimnazjum Gminne, 2 Przedszkola,
8. Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej,
9. Biblioteka i Ośrodek Kultury Gminy Mirzec .

ANALIZA SWAT

Mocne strony:	Słabe strony:
<p>1.Dobrze przygotowana kadra działająca na rzecz osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy.</p> <p>2.Dobra współpraca między instytucjami działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy.</p> <p>3.Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych i dzielnicowych.</p>	<p>1. Brak wypracowanych wspólnych systemów wspomagania działań profilaktycznych.</p> <p>2. Bezzadność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych rodzin.</p> <p>3. Problemy ekonomiczne rodzin.</p> <p>4.Brak kompleksowego wsparcia dla rodziny.</p> <p>5. Brak synchronizowanych działań poszczególnych służb działających na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, policja, sądy, pomoc społeczna, oświata, służba zdrowia).</p> <p>5. Niewystarczająco rozbudowana infrastruktura socjalna gminy, powiatu.</p>
Szanse:	Zagrożenia:
<p>1. Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą.</p> <p>2. Podnoszenie kwalifikacji kadry działającej na rzecz przeciwdziałania przemocy poprzez zdobywanie nowych umiejętności.</p> <p>3. Podejmowanie działań zmierzających do podniesienia świadomości społeczności lokalnej dotyczącej przemocy w rodzinie.</p> <p>4. Dobra współpraca i podejmowanie wspólnych działań z samorządem gminnym na rzecz rodzin dotkniętych przemocą.</p>	<p>1. Niska świadomość społeczna.</p> <p>2. Nieujawnianie istotnych zjawisk przemocy w rodzinie.</p> <p>3. Mała wydolność wychowawcza rodziców.</p> <p>4. Brak reakcji środowiska na ujawnianie problemów przemocy.</p> <p>5. Problemy alkoholowe członków rodzin.</p> <p>6. Negatywne wzorce zachowań w rodzinie.</p>

Zjawisko przemocy w rodzinie od wielu lat traktowane jest jako poważny problem społeczny. Mimo, iż w relacjach międzyludzkich przemoc istniała od zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważne zaburzenie w funkcjonowaniu rodziny. Zaburzenie, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, niejednokrotnie tragicznych skutków psychologicznych.

Problem przemocy wymaga zatem podjęcia szerokiego, zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu „Przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”.

W ramach realizacji 3 – letniego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Mirzec na lata 2013-2015 stwierdza się, iż liczba Niebieskich Kart oraz liczba interwencji Policji związanych z przemocą domową jak również ilość wniosków złożonych do GKRPA uległa zwiększeniu. Wzrosła liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego, co oznacza wzrost świadomości społeczeństwa lokalnego na temat zjawiska przemocy oraz oferty pomocowej.

Dla profesjonalnego wsparcia zgodnie z harmonogramem programu osoby wchodzące w skład zespołu interdyscyplinarnego brały udział w szkoleniach z zakresu podejmowania działań na rzecz osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy.

4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU NA LATA 2016-2022

Celem głównym programu:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, poprzez podnoszenie świadomości społeczności lokalnej oraz zwiększenie skuteczności działań i dostępności pomocy.

Cele szczegółowe:

1. **Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców gminy Mirzec na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania wsparcia**

DZIAŁANIA:

- Opracowanie informacji i udostępnianie materiałów informacyjnych o instytucjach, udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.
- Prowadzenie działań terapeutycznych dla sprawców przemocy w rodzinie przy współpracy z PCPR w Starachowicach.
- Udział w kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Upowszechnianie informacji dotyczącej form wsparcia dla ofiar przemocy.

2. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

DZIAŁANIA:

- Podniesienie poziomu wiedzy z zakresu przemocy w rodzinie poprzez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, konferencjach.
- Kontynuacja współpracy z właściwymi podmiotami przy realizacji procedury „Niebieskiej Karty”.
- Praca Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

3. Promowanie nieagresywnych zachowań w środowisku

DZIAŁANIA:

- Prowadzenie kampanii informacyjnej w postaci broszur, ulotek i plakatów w zakresie poradnictwa i wsparcia dla rodziny.
- Udział w kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Współpraca z przedstawicielami władz samorządowych oraz instytucjami działającymi na terenie gminy w zakresie organizacji akcji promujących rodzinę.
- Prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym wśród dzieci i młodzieży.
- Prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym dla społeczności lokalnej.

4. Udzielenie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz sprawcom przemocy

DZIAŁANIA:

- Udzielenie specjalistycznej pomocy prawnej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- Udzielenie poradnictwa medycznego, psychologicznego, rodzinnego i socjalnego dla ofiar przemocy.
- Współpraca z ośrodkami wsparcia i innymi instytucjami.
- Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”.
- Prowadzenie rozmów preferencyjnych ze sprawcą przemocy, udział w programach korekcyjno – edukacyjnych.
- Upowszechnianie informacji dotyczącej form wsparcia dla ofiar przemocy.
- Występowanie z wnioskiem do Sądu o wgląd w sytuację rodziny.

5. REALIZATORZY

Koordynatorem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest Wójt Gminy w Mircu przy współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Zespołu Interdyscyplinarnego.

Lp	Zadanie	Opis zadania	Termin realizacji	Realizator
1.	Prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, - Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie. <p><u>Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, - Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy, <p>Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.</p>	2016 - 2022	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - Dzielnicy, - Szkoły z terenu Gminy, - Placówki służby zdrowia, - GKRPA
2.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk, - Praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy, - Rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych. 	2016 - 2022	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - Dzielnicy, - Szkoły z terenu Gminy, - Placówki służby zdrowia, - GKRPA.
3.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą 	2016- 2022	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny -Dzielnicy, -Szkoły z terenu Gminy, - Placówki służby zdrowia, - GKRPA
4.	Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, - Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, - Umieszczanie informacji na stronach internetowych. 	2016 - 2022	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, -Dzielnicy, -Szkoły z terenu Gminy, - Placówki służby zdrowia, - GKRPA - pozostałe instytucje działające na terenie Gminy Mirzec

5.	Działalność Punktu Konsultacyjnego	- Praca specjalistów w zakresie diagnozy i pomocy psychologicznej i terapeutycznej.	2016 - 2022	- GKRPA - psycholog, psycholog dziecięcy, terapeuta ds. uzależnień i współuzależnień, terapeuta ds. przemocy
----	------------------------------------	---	-------------	---

6. MONITORING I EWALUACJA

Zakłada się, że Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Mirzec będzie realizowany nadal w latach 2016 – 2022.

Odpowiedzialni za monitoring i ewaluację Programu będą: Wójt Gminy w Mircu, Kierownik GOPS oraz Zespół Interdyscyplinarny.

Ewaluacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie służyć będzie:

1. Określeniu skuteczności zaplanowanych działań,
2. Sposobu współpracy instytucji i służb realizujących zadania w zakresie przemocy domowej.

Wskaźnikami monitoringu i ewaluacji będą:

1. Liczba „Niebieskich Kart”.
2. Ilość interwencji Policji.
3. Liczba osób objętych poradnictwem.

7. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kierownik GOPS na sesji Rady Gminy w Mircu każdego roku podczas sprawozdania z działalności Ośrodka będzie informował Radę o realizowanym programie.

8. BUDŻET FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Mirzec będą środki finansowe z budżetu Gminy.

9. PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc.
2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej dotyczącej problematyki przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie wiedzy w zakresie przemocy w rodzinie, kadry zajmującej się przeciwdziałaniem przemocy i pomocą dla osób dotkniętych tym problemem.
4. Usprawnianie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
5. Ochrona ofiar przemocy poprzez wsparcie: medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne.

10. TERM IN REALIZACJI

Realizacja zadań odbywać się będzie w ciągu najbliższych lat, a ich założone efekty zależą będą od ścisłej współpracy wszystkich podmiotów.

Skuteczność realizacji zadań gwarantują określone warunki, a mianowicie:

- konsekwentne wdrażanie w życie zaplanowanych zadań,
- uświadomienie społeczności lokalnej znaczenia realizacji zaplanowanych działań,
- upowszechnianie celów i zadań wśród mieszkańców gminy.

Program będzie realizowany w okresie od maja 2016 roku do grudnia 2022 roku.

11. HARMONOGRAM PROGRAMU

Harmonogram działań podejmowany w ramach programu przeciwdziałania przemocy:

Zadania	Terminy VI-XII. 2016; I-XII.2017-2022											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego			x			x			x			x
3. Specjalistyczna pomoc prawna oraz psychologiczna dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4. Udział w specjalistycznych szkoleniach dot. przemocy dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego			x			x					x	
5. Prowadzenie kampanii informacyjnej w postaci broszur, ulotek i plakatów w zakresie poradnictwa i wsparcia dla rodziny,		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6. Działania terapeutyczne dla sprawców przemocy w rodzinie przy współpracy innych organizacji, instytucji.						x	x	x				

Program ten jest ciągle „otwarty” na społeczną dyskusję oraz wszelkie konstruktywne uwagi i wnioski mające wpływ na jego ulepszenie. Program jest dokumentem podlegającym ewaluacji i monitoringowi.